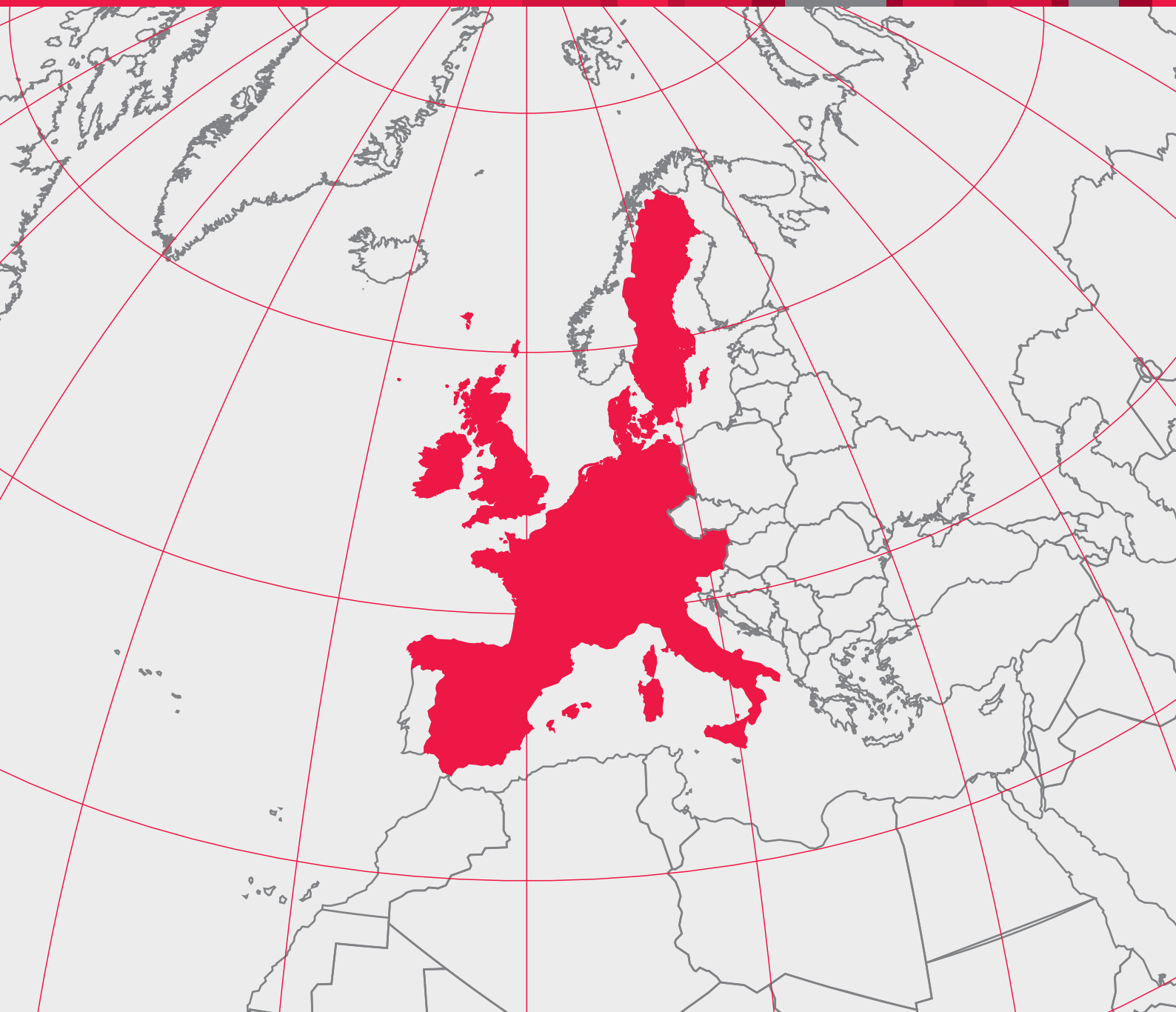

Landenrapport Atradius

Belangrijkste West-Europese markten –
mei 2016

Inhoud

België	3
Denemarken	5
Duitsland	7
Frankrijk	9
Ierland	11
Italië	13
Nederland	16
Oostenrijk	18
Spanje	20
Verenigd Koninkrijk	23
Zweden	25
Zwitserland	27

België

Belangrijkste import-landen (2014, % van totaal)

Nederland:	20,1 %
Duitsland:	13,2 %
Frankrijk:	10,3 %
Verenigde Staten:	7,4 %
Verenigd Koninkrijk:	4,9 %

Belangrijkste export-markten (2014, % van totaal)

Duitsland:	17,0 %
Frankrijk:	16,0 %
Nederland:	12,0 %
Verenigd Koninkrijk:	8,5 %
Verenigde Staten:	5,5 %

Kerncijfers

	2013	2014	2015	2016*	2017*
Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)	0,0	1,3	1,4	1,7	1,8
Consumentenprijzen (jaar-op-jaar, % verandering)	1,1	0,3	0,6	1,3	1,7
Reële particuliere consumptie (jaar-op-jaar, % verandering)	0,9	0,4	1,3	1,3	1,8
Detailverkoop (jaar-op-jaar, % verandering)	-0,1	0,0	-0,2	1,1	1,0
Industriële productie (jaar-op-jaar, % verandering)	1,0	0,9	-0,1	1,9	1,9
Werkloosheidscijfer (%)	8,4	8,5	8,3	7,9	7,7
Reële investeringen in vaste activa (jaar-op-jaar, % verandering)	-1,7	7,0	2,0	0,1	3,0
Export van goederen en diensten (jaar-op-jaar, % verandering)	1,6	5,4	3,4	3,5	4,4
Begrotingssaldo (% van het bbp)	-2,9	-3,2	-2,6	-2,0	-1,8
Staatsschuld (% van bbp)	104,4	106,7	106,8	106,7	105,7

* prognose Bron: IHS

Vooruitzichten prestaties Belgische sectoren

mei 2016

Uitstekend:
Het kredietrisico in de sector is laag / de bedrijfsprestaties in de sector zijn sterk ten opzichte van de trend op lange termijn.

Goed:
Het kredietrisico in de sector is gunstig / de bedrijfsprestaties in de sector liggen boven de trend op lange termijn.

Redelijk:
Het kredietrisico in de sector is gemiddeld / de bedrijfsprestaties in de sector zijn stabiel.

Matig:
Het kredietrisico in de sector is relatief hoog / de bedrijfsprestaties in de sector liggen onder de trend op lange termijn.

Slecht:
Het kredietrisico in de sector is hoog / de bedrijfsprestaties in de sector zijn zwak ten opzichte van de trend op lange termijn.

Landbouw	Automotive/ Transport	Chemie/Farmacie	Bouw	Bouwmaterialen
				
Duurzame consumptiegoederen	Elektronica/ICT	Financiële diensten	Voeding	Machines/Engineering
				
Metaal	Papier	Diensten	Staal	Textiel
				

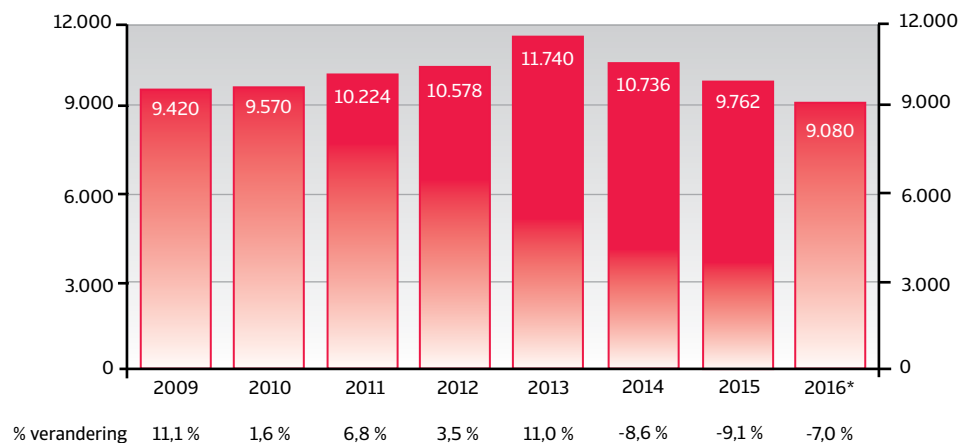
De insolventieomgeving

Het aantal bedrijfsfaillissementen blijft hoog

Het Belgische insolventiepeil steeg in de jaren 2007-2013 elk jaar. Het aantal bedrijfsfaillissementen begon in 2014 opnieuw af te nemen en zal in 2016 naar verwachting met 7% dalen. Toch zal het aantal bedrijfsfaillissementen, met naar verwachting ongeveer 9.000 gevallen, nog altijd hoger liggen dan voor de start van de wereldwijde kredietcrisis van 2008 (zie onderstaande grafiek).

Belgisch insolventiepeil

(jaar-op-jaar verandering)

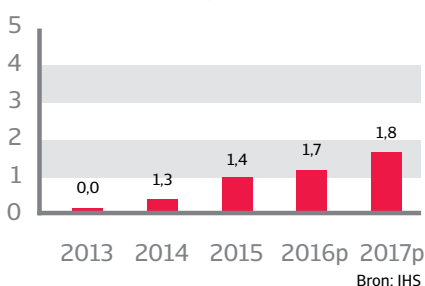

* prognose

Bronnen: Nationaal Bureau voor de Statistiek, IHS, Atradius Economisch Onderzoek

Economische situatie

Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)

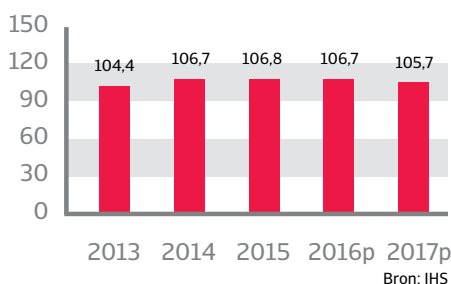

Het lichte herstel zal zich doorzetten in 2016

De Belgische economische groei versnelde tot 1,3 % in 2014, na twee jaar van zwakke prestaties, en deze verbetering zette zich door in 2015, met een groei van 1,4%. In 2016 zal de economie naar verwachting met 1,7% stijgen, met een positieve bijdrage van de netto-export aan de economische prestaties van België en een stijgende industriële productie. Doordat België een exportgerichte economie is, zou zijn handelsbalans structureel positief moeten zijn.

De groei in particuliere consumptie zal naar verwachting bescheiden blijven in 2016. Verwacht wordt dat de werkloosheid zal dalen, maar ook dat de bestedingen van huishoudens geremd zullen worden door de aanhoudende begrotingsconsolidatie en loonmatigingsmaatregelen. De consumentenprijsinflatie zal in 2016 naar verwachting weer licht toenemen, tot 1,3%.

Staatsschuld (% van bbp)

Het jaarlijkse begrotingstekort zal naar verwachting verder afnemen in 2016, dankzij aanhoudende bezuinigingsmaatregelen. De staatsschuld zal echter één van de hoogste in de Europese Unie blijven in termen van de verhouding overheidsschuld/bbp.

Dene- marken

Belangrijkste import- landen (2014, % van totaal)

Duitsland:	20,8 %
Zweden:	12,6 %
Nederland:	7,8 %
China:	7,1 %
Noorwegen:	6,9 %

Belangrijkste export- markten (2014, % van totaal)

Duitsland:	18,3 %
Zweden:	11,9 %
Verenigd Koninkrijk:	8,0 %
Noorwegen:	6,9 %
Verenigde Staten:	6,8 %

Kerncijfers

	2013	2014	2015	2016*	2017*
Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)	-0,2	1,3	1,2	1,4	1,7
Consumentenprijzen (jaar-op-jaar, % verandering)	0,8	0,6	0,5	0,7	1,7
Reële particuliere consumptie (jaar-op-jaar, % verandering)	-0,1	0,5	2,1	1,3	1,7
Detailverkoop (jaar-op-jaar, % verandering)	-2,1	-0,4	0,9	1,2	0,4
Industriële productie (jaar-op-jaar, % verandering)	0,4	0,9	1,0	1,7	1,7
Werkloosheidscijfer (%)	7,0	6,5	6,2	5,9	6,1
Reële investeringen in vaste activa (jaar-op-jaar, % verandering)	1,1	3,4	0,8	2,3	4,2
Export van goederen en diensten (jaar-op-jaar, % verandering)	0,9	3,1	-0,9	3,0	3,6
Begrotingssaldo (% van het bbp)	-0,9	1,5	-2,4	-1,4	-1,0
Staatschuld (% van bbp)	45,1	44,6	43,0	43,9	43,1

* prognose Bron: IHS

Vooruitzichten prestaties Deense sectoren

mei 2016

Uitstekend:
Het kredietrisico in de sector is laag / de bedrijfsprestaties in de sector zijn sterk ten opzichte van de trend op lange termijn.

Goed:
Het kredietrisico in de sector is gunstig / de bedrijfsprestaties in de sector liggen boven de trend op lange termijn.

Redelijk:
Het kredietrisico in de sector is gemiddeld / de bedrijfsprestaties in de sector zijn stabiel.

Matig:
Het kredietrisico in de sector is relatief hoog / de bedrijfsprestaties in de sector liggen onder de trend op lange termijn.

Slecht:
Het kredietrisico in de sector is hoog / de bedrijfsprestaties in de sector zijn zwak ten opzichte van de trend op lange termijn.

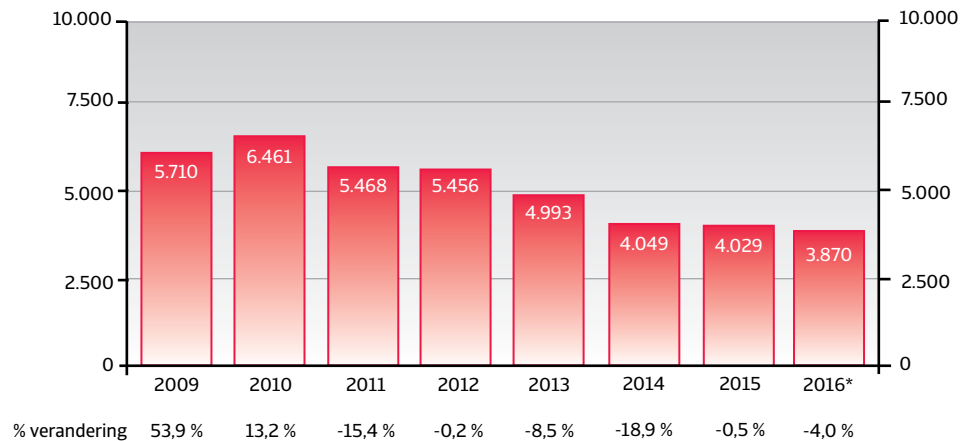
Landbouw	Automotive/ Transport	Chemie/Farmacie	Bouw	Bouwmaterialen
				
Duurzame consumptiegoederen	Elektronica/ICT	Financiële diensten	Voeding	Machines/ Engineering
				
Metaal	Papier	Diensten	Staal	Textiel
				

De insolventieomgeving

Bedrijfsfaillissementen dalen naar verwachting opnieuw in 2016

Het Deense insolventiepeil daalde scherp in 2013 en 2014, maar deze positieve trend is sinds 2015 vertraagd. In 2016 wordt een stijging van 4% verwacht, tot ongeveer 3.900 faillissementen.

Deens insolventiepeil (jaar-op-jaar verandering)

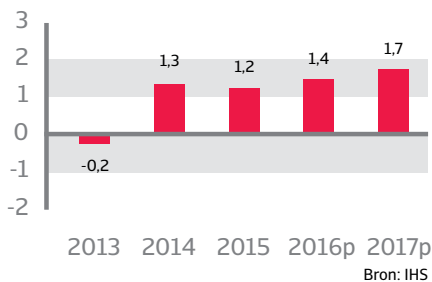

* prognose

Bronnen: Nationaal Bureau voor de Statistiek, IHS, Atradius Economisch Onderzoek

Economische situatie

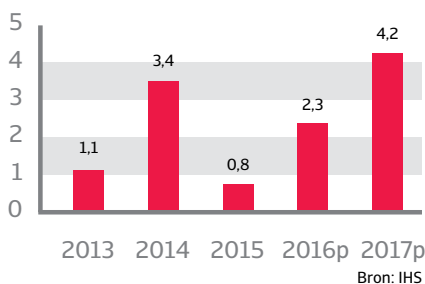
Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)

De export en investeringen zullen naar verwachting weer toenemen

De Deense economie zal naar verwachting met 1,4% groeien in 2016, doordat de toename van investeringen zal versnellen en de export blijft stijgen. Internationaal gezien heeft de Deense economie een deel van haar concurrentievermogen herwonnen dankzij structurele hervormingen die de kwestie van de hoge arbeidskosten aanpakten. Vermijden dat de kroon veel sterker wordt ten opzichte van de euro heeft er mede voor gezorgd dat Deense bedrijven concurrerend blijven in hun exportbestemmingen in de eurozone. Deense uitvoerders zullen ook profiteren van de bijkomende stimulans van een gedevalueerde euro voor consumenten in de eurozone, door een stijgende vraag. Toch zal de groei in particuliere consumptie bescheiden blijven in 2016.

Reële investeringen in vaste activa (jaar-op-jaar, % verandering)

Duitsland

Belangrijkste import-landen (2014, % van totaal)

Nederland:	13,8 %
Frankrijk:	8,0 %
China:	6,6 %
België:	6,3 %
Italië:	5,4 %

Belangrijkste export-markten (2014, % van totaal)

Frankrijk:	9,6 %
Verenigde Staten:	7,9 %
Verenigd Koninkrijk:	6,9 %
Nederland:	6,9 %
China:	5,8 %

Kerncijfers

	2013	2014	2015	2016*	2017*
Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)	0,4	1,6	1,7	1,9	2,0
Consumentenprijzen (jaar-op-jaar, % verandering)	1,5	0,9	0,2	0,6	1,7
Reële particuliere consumptie (jaar-op-jaar, % verandering)	0,8	1,0	1,9	2,1	1,8
Detailverkoop (jaar-op-jaar, % verandering)	0,2	0,9	2,6	1,7	0,1
Industriële productie (jaar-op-jaar, % verandering)	0,1	1,5	0,5	2,2	1,9
Werkloosheidscijfer (%)	6,9	6,7	6,4	6,2	6,5
Reële investeringen in vaste activa (jaar-op-jaar, % verandering)	-1,3	3,5	1,7	4,1	3,0
Export van goederen en diensten (jaar-op-jaar, % verandering)	1,8	3,9	4,8	2,1	3,6
Begrotingssaldo (% van het bbp)	-0,1	0,3	0,6	0,1	0,1
Staatschuld (% van bbp)	77,4	74,9	71,0	68,0	66,4

* prognose Bron: IHS

Vooruitzichten prestaties Duitse sectoren

mei 2016

Uitstekend:
Het kredietrisico in de sector is laag / de bedrijfsprestaties in de sector zijn sterk ten opzichte van de trend op lange termijn.

Goed:
Het kredietrisico in de sector is gunstig / de bedrijfsprestaties in de sector liggen boven de trend op lange termijn.

Redelijk:
Het kredietrisico in de sector is gemiddeld / de bedrijfsprestaties in de sector zijn stabiel.

Matig:
Het kredietrisico in de sector is relatief hoog / de bedrijfsprestaties in de sector liggen onder de trend op lange termijn.

Slecht:
Het kredietrisico in de sector is hoog / de bedrijfsprestaties in de sector zijn zwak ten opzichte van de trend op lange termijn.

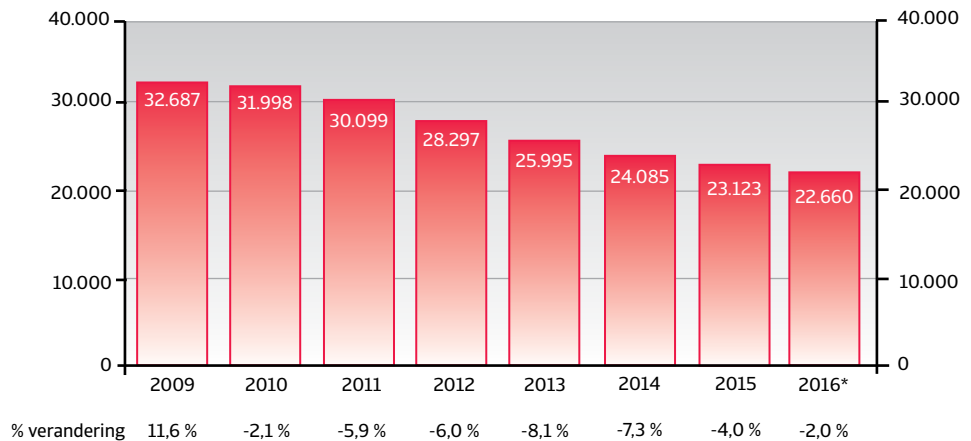
Landbouw	Automotive/ Transport	Chemie/Farmacie	Bouw	Bouwmaterialen
				
Duurzame consumptiegoederen	Elektronica/ICT	Financiële diensten	Voeding	Machines/Engineering
				
Metaal	Papier	Diensten	Staal	Textiel
				

De insolventieomgeving

Daling van het insolventiepeil vertraagt in 2016

Duitslands stevige economische prestatie sinds 2010 heeft sindsdien geleid tot een jaarlijkse terugval in het aantal faillissementen. In 2015 nam het aantal faillissementen af met 4,0%, tot 23.123 gevallen. In 2016 zal de jaarlijkse daling naar verwachting vertragen tot 2%.

Duits insolventiepeil (jaar-op-jaar verandering)

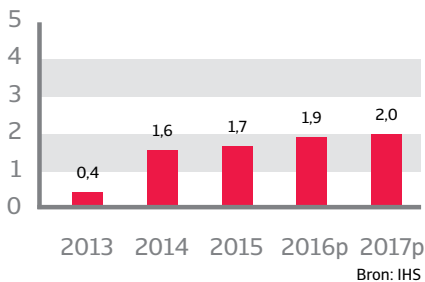

* prognose

Bronnen: Nationaal Bureau voor de Statistiek, IHS, Atradius Economisch Onderzoek

Economische situatie

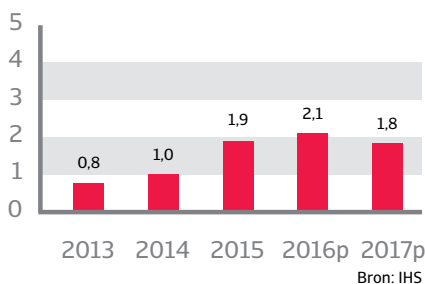
Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)

Particuliere consumptie blijft een drijvende kracht voor groei in 2016

De Duitse economie noteerde een prima groeipercentage van 1,7% in 2015. In tegenstelling tot vorige jaren, toen de export de belangrijkste bijdrage leverde voor de Duitse economische groei, werd de huishoudelijke consumptie de drijvende kracht in 2015, met een stijging van 1,9%. Deze trend zal zich naar verwachting doorzetten in 2016, met een verwachte groei in huishoudelijke consumptie van 1,9%, nog altijd gesteund door lage olieprijsen, stijgende lonen en een verdere daling van de werkloosheid.

Reële particuliere consumptie (jaar-op-jaar, % verandering)

Tegelijkertijd zullen de overheidsuitgaven naar verwachting stijgen, vooral door de forse toename van migranten. Terwijl verwacht wordt dat de bedrijfsinvesteringen en industriële productie hogere groeipercentages zullen noteren dan in 2015, zal de export de gevolgen ondervinden van een zwakke wereldwijde vraag. In het algemeen wordt in 2016 een bbp-groei van 1,9% verwacht.

De federale regering heeft sinds 2014 kleine begrotingsoverschotten gehaald, vooral dankzij hogere belastinginkomsten en lagere werkloosheidsuitkeringen door de regering. In 2016 en 2017 zal het begrotingsoverschot naar verwachting opnieuw dalen door groeiende uitgaven om het hoge aantal migranten het hoofd te bieden.

Frankrijk

Belangrijkste import-landen (2014, % van totaal)

Duitsland:	19,6 %
België:	11,2 %
Italië:	7,7 %
Nederland:	7,6 %
Spanje:	6,6 %

Belangrijkste export-markten (2014, % van totaal)

Duitsland:	16,9 %
België:	7,5 %
Italië:	7,3 %
Spanje:	7,3 %
Verenigd Koninkrijk:	7,2 %

Kerncijfers

	2013	2014	2015	2016*	2017*
Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)	0,7	0,2	1,1	1,3	1,4
Consumentenprijzen (jaar-op-jaar, % verandering)	0,9	0,5	0,0	0,4	1,4
Reële particuliere consumptie (jaar-op-jaar, % verandering)	0,5	0,7	1,4	0,9	1,5
Detailverkoop (jaar-op-jaar, % verandering)	0,2	0,8	2,8	2,5	1,7
Industriële productie (jaar-op-jaar, % verandering)	-0,5	-1,1	1,3	1,5	1,8
Werkloosheidscijfer (%)	10,3	10,3	10,3	10,2	9,6
Reële investeringen in vaste activa (jaar-op-jaar, % verandering)	-0,4	-1,2	-0,2	1,4	2,6
Export van goederen en diensten (jaar-op-jaar, % verandering)	1,8	2,4	6,1	2,5	3,1
Begrotingsaldo (% van het bbp)	-4,1	-4,0	-3,7	-3,5	-3,2
Staatschuld (% van bbp)	93,5	95,0	96,1	96,8	95,1

* prognose Bron: IHS

Vooruitzichten prestaties Franse sectoren

mei 2016

Uitstekend:
Het kredietrisico in de sector is laag / de bedrijfsprestaties in de sector zijn sterk ten opzichte van de trend op lange termijn.

Goed:
Het kredietrisico in de sector is gunstig / de bedrijfsprestaties in de sector liggen boven de trend op lange termijn.

Redelijk:
Het kredietrisico in de sector is gemiddeld / de bedrijfsprestaties in de sector zijn stabiel.

Matig:
Het kredietrisico in de sector is relatief hoog / de bedrijfsprestaties in de sector liggen onder de trend op lange termijn.

Slecht:
Het kredietrisico in de sector is hoog / de bedrijfsprestaties in de sector zijn zwak ten opzichte van de trend op lange termijn.

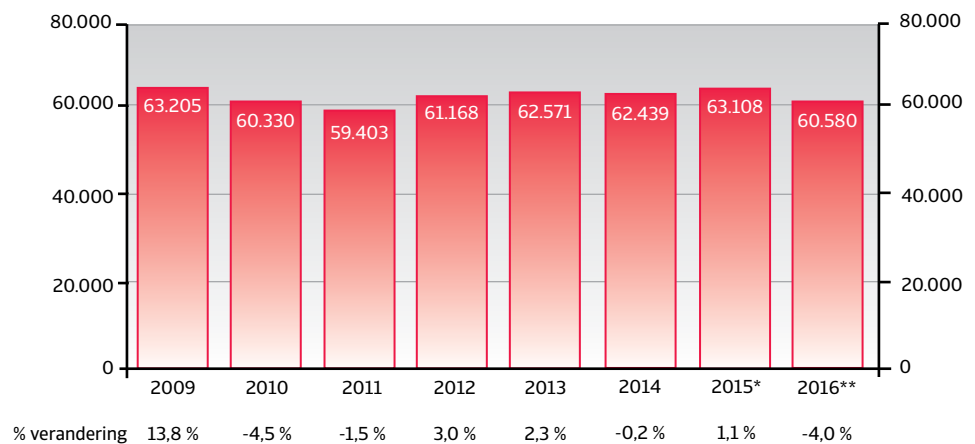
Landbouw	Automotive/ Transport	Chemie/Farmacie	Bouw	Bouwmaterialen
				
Duurzame consumptiegoederen	Elektronica/ICT	Financiële diensten	Voeding	Machines/Engineering
				
Metaal	Papier	Diensten	Staal	Textiel
				

De insolventieomgeving

Slechts bescheiden daling insolventiepeil verwacht in 2016

Het aantal Franse bedrijfsinsolventies steeg in 2015 opnieuw. Volgens de Franse Centrale Bank steeg het aantal faillissementen onder kleine ondernemingen met 2,1%, terwijl middelgrote en grotere bedrijven dalingen noteerden (respectievelijk 5,8% en 16,4%). Met het verwachte bescheiden economisch herstel in 2016, zal het aantal bedrijfsfaillissementen naar verwachting met 4% dalen. Maar met een geschat aantal van 60.000 ligt het aantal faillissementen nog altijd 10% boven dat van 2008.

Frans insolventiepeil (jaar-op-jaar verandering)

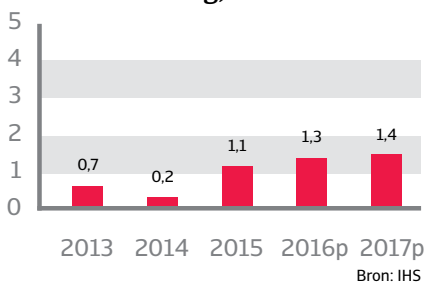

*schatting **prognose

Bronnen: Nationaal Bureau voor de Statistiek, IHS, Atradius Economisch Onderzoek

Economische situatie

Reële groei bpb (jaar-op-jaar, % verandering)

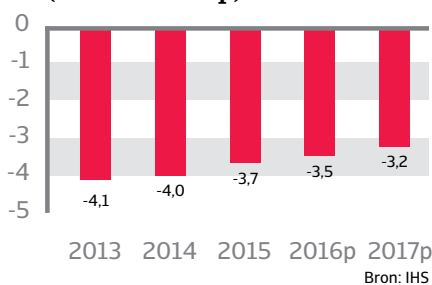

Groei blijft naar verwachting onder eurozone-gemiddelde

Na enkele jaren van zwakke bpb-groei onder 1%, zal de Franse economie in 2016 naar verwachting met 1,3% groeien, door een toename in particuliere consumptie, productie en export. Deze groei blijft wel onder het eurozone-gemiddelde van 1,5 %.

In 2016 zal de economische groei naar verwachting met 1,4% stijgen, dankzij een herstel in investeringen en industriële productie. De productiviteit blijft echter een probleem in de Franse productiesector. De particuliere consumptie, die traditioneel een belangrijke bijdrage levert aan de groei van de Franse economie, wordt gesteund door de aanhoudend lage energieprijzen, maar tegelijkertijd remt de aanhoudend hoge werkloosheid van meer dan 10% nog altijd de groei in consumptie door huishoudens af.

Begrotingsasaldo (% van het bpb)

De kredietcrisis van 2008, daaropvolgende stimuleringsmaatregelen van de regering en Frankrijks slechts bescheiden herstel hebben de laatste jaren geleid tot een forse stijging van de staatsschuld, tot 96% van het bpb in 2015, komende van 66,7% van het bpb in 2008. De Franse regering heeft herhaaldelijk de Maastrichtse deficit-drempel van 3% van het bpb niet gehaald. Ondanks een aantal bezuinigingsprogramma's zijn er nog meer maatregelen nodig om de overheidsuitgaven in te perken, omdat de overheidsuitgaven in Frankrijk de hoogste van de eurozone zijn.

Ierland

Belangrijkste import-landen (2014, % van totaal)

Verenigd Koninkrijk:	49,1 %
Verenigde Staten:	11,1 %
Duitsland:	8,6 %
Nederland:	6,2 %
China:	4,2 %

Belangrijkste export-markten (2014, % van totaal)

Verenigde Staten:	22,6 %
Verenigd Koninkrijk:	15,3 %
België:	13,5 %
Duitsland:	6,5 %
Zwitserland:	6,0 %

Kerncijfers

	2013	2014	2015	2016*	2017*
Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)	1,4	5,2	6,8	4,3	3,3
Consumentenprijzen (jaar-op-jaar, % verandering)	0,5	0,2	-0,3	0,6	1,5
Reële particuliere consumptie (jaar-op-jaar, % verandering)	-0,3	2,0	3,2	3,1	3,0
Detailverkoop (jaar-op-jaar, % verandering)	-0,6	3,9	5,4	7,5	2,7
Industriële productie (jaar-op-jaar, % verandering)	-2,6	21,0	17,3	3,1	1,4
Werkloosheidscijfer (%)	13,1	11,3	9,4	8,0	7,2
Reële investeringen in vaste activa (jaar-op-jaar, % verandering)	-6,2	14,1	25,9	5,2	1,9
Export van goederen en diensten (jaar-op-jaar, % verandering)	2,5	12,1	12,3	3,6	3,2
Begrotingssaldo (% van het bbp)	-5,7	-4,0	-1,6	-0,9	-0,3
Staatschuld (% van bbp)	121,4	110,6	97,4	89,6	85,4

* prognose Bron: IHS

Vooruitzichten prestaties Ierse sectoren

mei 2016

Uitstekend:
Het kredietrisico in de sector is laag / de bedrijfsprestaties in de sector zijn sterk ten opzichte van de trend op lange termijn.

Goed:
Het kredietrisico in de sector is gunstig / de bedrijfsprestaties in de sector liggen boven de trend op lange termijn.

Redelijk:
Het kredietrisico in de sector is gemiddeld / de bedrijfsprestaties in de sector zijn stabiel.

Matig:
Het kredietrisico in de sector is relatief hoog / de bedrijfsprestaties in de sector liggen onder de trend op lange termijn.

Slecht:
Het kredietrisico in de sector is hoog / de bedrijfsprestaties in de sector zijn zwak ten opzichte van de trend op lange termijn.

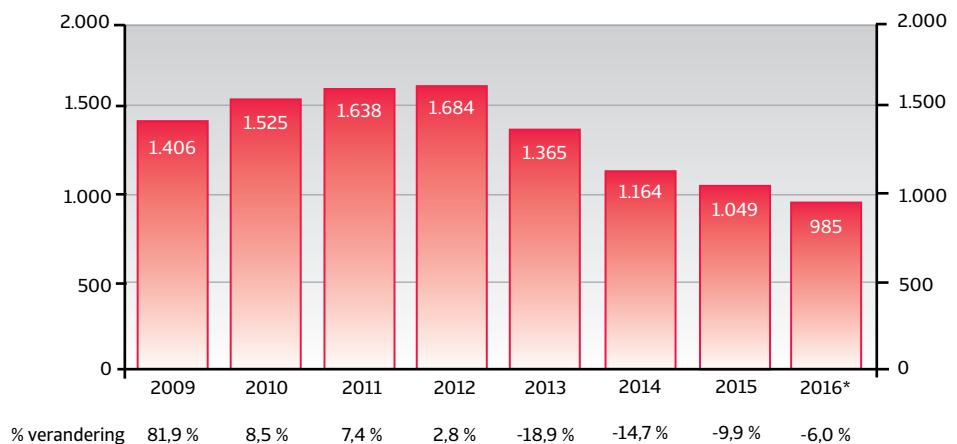
Landbouw	Automotive/ Transport	Chemie/Farmacie	Bouw	Bouwmaterialen
				
Duurzame consumptiegoederen	Elektronica/ICT	Financiële diensten	Voeding	Machines/Engineering
				
Metaal	Papier	Diensten	Staal	Textiel
				

De insolventieomgeving

De daling in bedrijfsfaillissementen houdt aan

Na zes jaar van opeenvolgende stijgingen, begon het aantal Ierse faillissementen in 2013 eindelijk te dalen. De verwachting is dat deze trend zich ook in 2016 zal doorzetten, door de voorspelling van een aanhoudend stevige economische groei.

Iers insolventiepeil (jaar-op-jaar verandering)

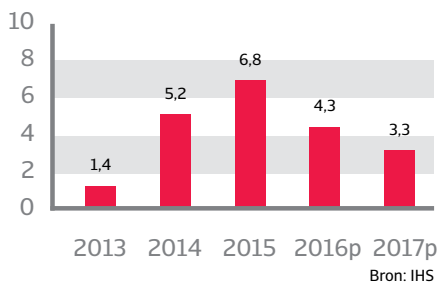

* prognose

Bronnen: Nationaal Bureau voor de Statistiek, IHS, Atradius Economisch Onderzoek

Economische situatie

Reële groei bpb (jaar-op-jaar, % verandering)

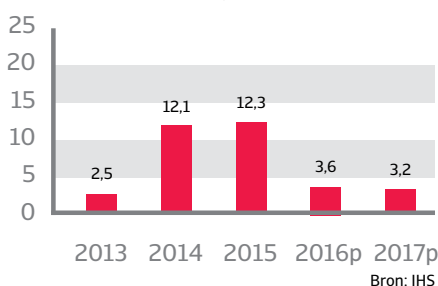

Groei vertraagt, maar blijft solide

De Ierse economie groeide met 5,2% in 2014 en met 6,8% in 2015 - een heel sterke prestatie vergeleken met de rest van de eurozone. Het herstel steunde vooral op een scherpe stijging van de export van goederen en diensten, veroorzaakt door een daling van de lonen, maar ook op een lagere binnenlandse vraag naar import. De investeringen noteerden ook een sterke stijging.

Het economisch herstel zal in 2016 naar verwachting aanhouden, zij het iets trager (omhoog met 4,3%). De investeringen en export blijven groeien, terwijl de particuliere consumptie naar verwachting opnieuw boven 3% zal klimmen. De werkloosheid blijft dalen, tot een verwacht percentage van 8% in 2016.

Export van goederen en diensten (jaar-op-jaar, % verandering)

Internationale investeerders lijken de pogingen van de regering te waarderen om het begrotingstekort terug te dringen en hebben opnieuw vertrouwen in de duurzaamheid (op lange termijn) van de overheidsfinanciën.

Italië

Belangrijkste import-landen (2014, % van totaal)

Duitsland:	15,6 %
Frankrijk:	8,8 %
China:	7,2 %
Nederland:	5,6 %
Spanje:	4,9 %

Belangrijkste export-markten (2014, % van totaal)

Duitsland:	12,9 %
Frankrijk:	10,8 %
Verenigde Staten:	7,7 %
Verenigd Koninkrijk:	5,4 %
Zwitserland:	4,9 %

Kerncijfers

	2013	2014	2015	2016*	2017*
Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)	-1,8	-0,4	0,6	0,9	1,0
Consumentenprijzen (jaar-op-jaar, % verandering)	1,2	0,2	0,0	0,3	1,4
Reële particuliere consumptie (jaar-op-jaar, % verandering)	-2,6	0,4	0,9	1,1	1,0
Detailverkoop (jaar-op-jaar, % verandering)	-3,3	-1,4	0,7	0,7	0,8
Industriële productie (jaar-op-jaar, % verandering)	-3,1	-0,5	0,8	1,6	1,5
Werkloosheidscijfer (%)	12,1	12,6	11,9	10,9	10,3
Reële investeringen in vaste activa (jaar-op-jaar, % verandering)	-6,6	-3,4	0,5	0,6	1,7
Export van goederen en diensten (jaar-op-jaar, % verandering)	1,0	2,8	3,9	1,6	2,4
Begrotingssaldo (% van het bbp)	-3,0	-3,0	-2,6	-2,6	-2,3
Staatsschuld (% van bbp)	128,4	132,5	134,2	133,2	132,8

* prognose Bron: IHS

Vooruitzichten prestaties Italiaanse sectoren

mei 2016

Uitstekend:
Het kredietrisico in de sector is laag / de bedrijfsprestaties in de sector zijn sterk ten opzichte van de trend op lange termijn.

Goed:
Het kredietrisico in de sector is gunstig / de bedrijfsprestaties in de sector liggen boven de trend op lange termijn.

Redelijk:
Het kredietrisico in de sector is gemiddeld / de bedrijfsprestaties in de sector zijn stabiel.

Matig:
Het kredietrisico in de sector is relatief hoog / de bedrijfsprestaties in de sector liggen onder de trend op lange termijn.

Slecht:
Het kredietrisico in de sector is hoog / de bedrijfsprestaties in de sector zijn zwak ten opzichte van de trend op lange termijn.

Landbouw	Automotive/ Transport	Chemie/Farmacie	Bouw	Bouwmaterialen
Duurzame consumptiegoederen	Elektronica/ICT	Financiële diensten	Voeding	Machines/Engineering
Metaal	Papier	Diensten	Staal	Textiel

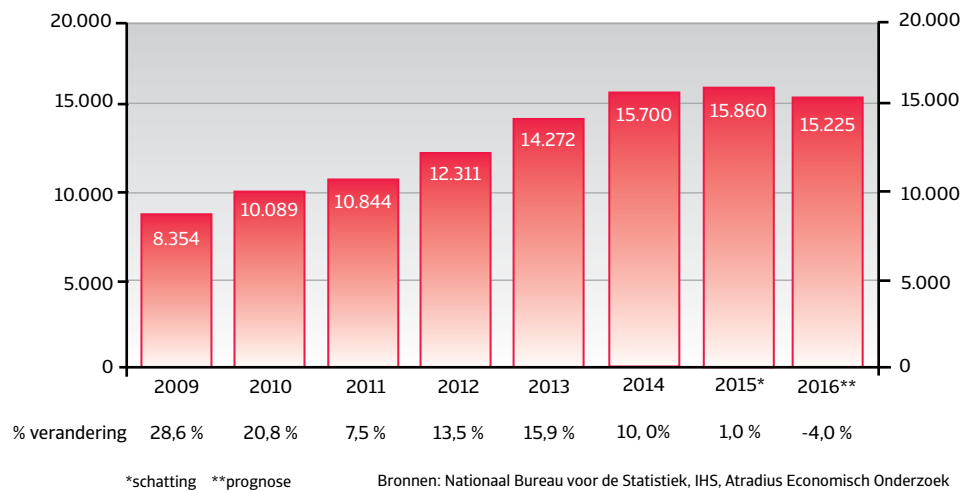
De insolventieomgeving

Slechts bescheiden daling insolventiepeil in 2016 na jaren van gestage toenames

In lijn met de zwakke Italiaanse economische prestaties de afgelopen jaren is het insolventiepeil sinds 2008 elk jaar gestegen, tot bijna 16.000 faillissementen in 2015. In 2016 wordt een lichte daling verwacht, door het bescheiden economische herstel.

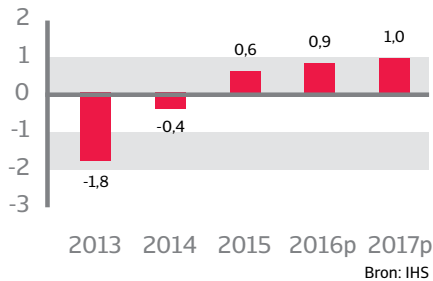
De liquiditeitsproblemen van Italiaanse bedrijven worden versterkt door aanhoudend slecht betalingsgedrag, met name van de publieke sector. Bovendien vertonen Italiaanse bedrijven in vergelijking met hun West-Europese tegenhangers een hogere gemiddelde gearing – vooral kortetermijngearing. Veel bedrijven lijden nog onder het restrictieve leningenbeleid van vele banken.

Italiaans insolventiepeil (jaar-op-jaar verandering)

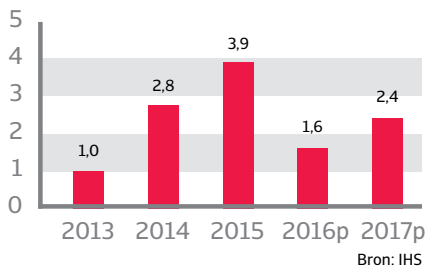

Economische situatie

Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)

Export van goederen en diensten (jaar-op-jaar, % verandering)

Een bescheiden herstel is op komst

Na jaarlijkse inkrimpingen in de jaren 2012-2014 vertoonde de Italiaanse economie in 2015 een bescheiden herstel van 0,6%. In 2016 zal het bbp naar verwachting met 0,9% stijgen. De binnenlandse vraag zal naar verwachting verder stabiliseren in 2016, door de lichte toename van investeringen en de voorspelde versnelde groei in de consumptie van huishoudens tot 1,1%. Toch wordt, ondanks een daling dit jaar, voorspeld dat de werkloosheid onveranderd hoog zal blijven, met 10,9%.

De exportgroei zal in 2016 naar verwachting vertragen. Italië heeft de laatste jaren bijna 20% van zijn aandeel in zijn exportmarkten – vooral Europese markten - verloren. Dat gezegd zijnde zal de Italiaanse productiviteit zich naar verwachting verder herstellen. De Italiaanse banksector blijft onder druk staan en met name kredietvoorzieningen voor kleinere bedrijven blijven beperkt.

Ondanks een aantal inspanningen tot begrotingsconsolidatie blijft de verhouding staatsschuld/bbp hoog, met meer dan 130%. Om deze verhouding significant te doen dalen, is een nominale jaarlijkse groei van 3% vereist.

Nederland

Belangrijkste import-landen (2014, % van totaal)

Duitsland:	14,6 %
China:	13,0 %
België:	8,5 %
Verenigde Staten:	6,8 %
Verenigd Koninkrijk:	6,1 %

Belangrijkste export-markten (2014, % van totaal)

Duitsland:	25,3 %
België:	12,9 %
Verenigd Koninkrijk:	8,9 %
Frankrijk:	8,6 %
Italië:	4,3 %

Kerncijfers

	2013	2014	2015	2016*	2017*
Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)	-0,4	1,0	1,9	1,4	2,1
Consumentenprijzen (jaar-op-jaar, % verandering)	2,5	1,0	0,6	1,0	2,0
Reële particuliere consumptie (jaar-op-jaar, % verandering)	-1,4	0,0	1,6	1,3	2,0
Detailverkoop (jaar-op-jaar, % verandering)	-4,5	-0,5	0,8	1,0	0,3
Industriële productie (jaar-op-jaar, % verandering)	0,5	-2,9	-4,2	1,1	2,4
Werkloosheidscijfer (%)	9,0	9,0	8,6	7,4	6,9
Reële investeringen in vaste activa (jaar-op-jaar, % verandering)	-4,5	3,5	10,3	4,6	1,5
Export van goederen en diensten (jaar-op-jaar, % verandering)	2,4	4,0	4,2	3,8	5,0
Begrotingssaldo (% van het bbp)	-2,4	-2,2	-2,0	-1,6	-1,2
Staatschuld (% van bbp)	68,6	68,8	65,1	63,9	60,1

* prognose Bron: IHS

Vooruitzichten prestaties Nederlandse sectoren

mei 2016

Uitstekend:
Het kredietrisico in de sector is laag / de bedrijfsprestaties in de sector zijn sterk ten opzichte van de trend op lange termijn.

Goed:
Het kredietrisico in de sector is gunstig / de bedrijfsprestaties in de sector liggen boven de trend op lange termijn.

Redelijk:
Het kredietrisico in de sector is gemiddeld / de bedrijfsprestaties in de sector zijn stabiel.

Matig:
Het kredietrisico in de sector is relatief hoog / de bedrijfsprestaties in de sector liggen onder de trend op lange termijn.

Slecht:
Het kredietrisico in de sector is hoog / de bedrijfsprestaties in de sector zijn zwak ten opzichte van de trend op lange termijn.

Landbouw	Automotive/ Transport	Chemie/Farmacie	Bouw	Bouwmaterialen
				
Duurzame consumptiegoederen	Elektronica/ICT	Financiële diensten	Voeding	Machines/Engineering
				
Metaal	Papier	Diensten	Staal	Textiel
				

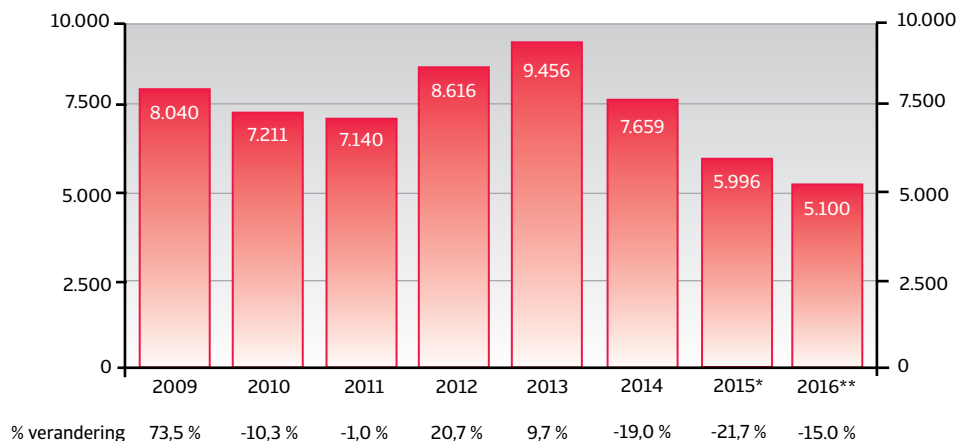
De insolventieomgeving

Bedrijfsfaillissementen dalen naar verwachting verder in 2016

Door de economische vertraging in 2012 en 2013 steeg het insolventiepeil sterk. Dankzij het economisch herstel sinds 2014 begon het aantal faillissementen opnieuw te dalen, en verwacht wordt dat dat aantal verder zal afnemen in 2016, tot ongeveer 5.100 faillissementen. Dit cijfer is wel nog altijd hoger dan in 2008, het jaar waarin de wereldwijde kredietcrisis begon.

Nederlands insolventiepeil

(jaar-op-jaar verandering)

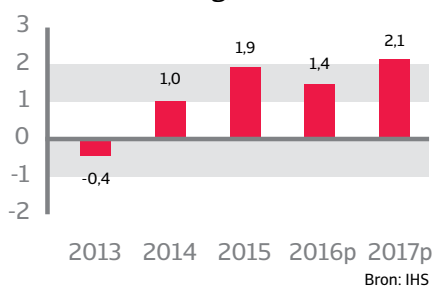

*schatting **prognose

Bronnen: Nationaal Bureau voor de Statistiek, IHS, Atradius Economisch Onderzoek

Economische situatie

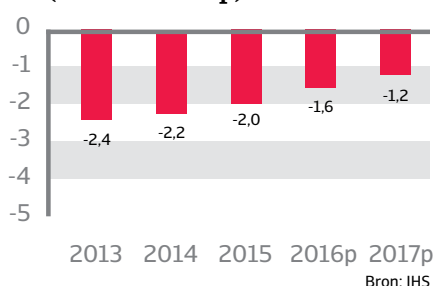
Reële groei bbb (jaar-op-jaar, % verandering)

Het herstel zal zich naar verwachting doorzetten in 2016

Verwacht wordt dat het herstel van de Nederlandse economie zich in 2016 zal doorzetten, zij het trager dan in 2015, met een stijging van 1,4%. De economie blijft profiteren van de lagere oliepijzen, wat zowel consumenten als bedrijven ademruimte geeft. De particuliere consumptie zal naar verwachting blijven groeien in 2016 (omhoog met 1,3%), doordat de koopkracht van huishoudens toeneemt, wegens de vertraagde impact van een pakket maatregelen van EUR 5 miljard, met belastingverlaging, lage inflatie en een stijging van de reële lonen. De werkloosheid zal bovendien naar verwachting tot onder 7,5% zakken. De Nederlandse bbb-groei houdt ook aan door toenemende investeringen en een herstel in de industriële productie. Verwacht wordt dat de export ook zal groeien, maar trager dan in 2015.

Begrotingssaldo (% van het bbb)

De Nederlandse regering heeft een aantal bezuinigingsmaatregelen doorgevoerd om het begrotingstekort terug te dringen. Het doel is te bezuinigen door minder uit te geven in de gezondheidszorg en de sociale zekerheid, en meer overheidsinkomsten te creëren. Er wordt verwacht dat het begrotingstekort onder de Maastricht-drempel van 3% zal blijven in 2016 en 2017, en dat de staatschuld zal blijven dalen.

Oostenrijk

Belangrijkste import-landen (2014, % van totaal)

Duitsland:	41,5 %
Italië:	6,4 %
Zwitserland:	5,3 %
Tsjechië:	4,3 %
Nederland:	4,1 %

Belangrijkste export-markten (2014, % van totaal)

Duitsland:	29,4 %
Italië:	6,3 %
Verenigde Staten:	5,6 %
Zwitserland:	5,1 %
Frankrijk:	4,8 %

Kerncijfers

	2013	2014	2015	2016*	2017*
Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)	0,4	0,4	0,7	1,7	1,8
Consumentenprijzen (jaar-op-jaar, % verandering)	2,0	0,6	0,9	1,2	1,6
Reële particuliere consumptie (jaar-op-jaar, % verandering)	0,0	0,1	0,2	1,1	1,6
Detailverkoop (jaar-op-jaar, % verandering)	-0,6	-0,5	0,8	1,3	-0,1
Industriële productie (jaar-op-jaar, % verandering)	0,7	-0,3	0,6	1,5	2,2
Werkloosheidscijfer (%)	7,6	8,4	9,1	8,8	8,5
Reële investeringen in vaste activa (jaar-op-jaar, % verandering)	-0,1	-0,1	0,4	2,3	2,2
Export van goederen en diensten (jaar-op-jaar, % verandering)	1,0	2,2	2,2	4,5	3,6
Begrotingssaldo (% van het bbp)	-1,3	-2,6	-1,6	-2,0	-1,4
Staatschuld (% van bbp)	81,6	81,3	84,7	84,3	82,6

* prognose Bron: IHS

Vooruitzichten prestaties Oostenrijkse sectoren

mei 2016

Uitstekend:
Het kredietrisico in de sector is laag / de bedrijfsprestaties in de sector zijn sterk ten opzichte van de trend op lange termijn.

Goed:
Het kredietrisico in de sector is gunstig / de bedrijfsprestaties in de sector liggen boven de trend op lange termijn.

Redelijk:
Het kredietrisico in de sector is gemiddeld / de bedrijfsprestaties in de sector zijn stabiel.

Matig:
Het kredietrisico in de sector is relatief hoog / de bedrijfsprestaties in de sector liggen onder de trend op lange termijn.

Slecht:
Het kredietrisico in de sector is hoog / de bedrijfsprestaties in de sector zijn zwak ten opzichte van de trend op lange termijn.

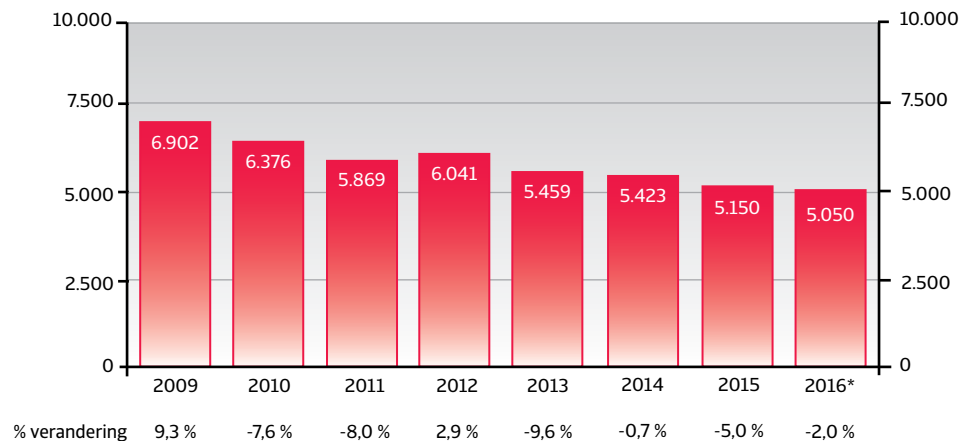
Landbouw	Automotive/ Transport	Chemie/Farmacie	Bouw	Bouwmaterialen
				
Duurzame consumptiegoederen	Elektronica/ICT	Financiële diensten	Voeding	Machines/Engineering
				
Metaal	Papier	Diensten	Staal	Textiel
				

De insolventieomgeving

Daling in bedrijfsfaillissementen vertraagt naar verwachting in 2016

Het Oostenrijkse insolventiepeil daalde in 2015 met 5%, maar die positieve trend zal naar verwachting vertragen in 2016, tot nog maar 2%.

Oostenrijks insolventiepeil (jaar-op-jaar verandering)

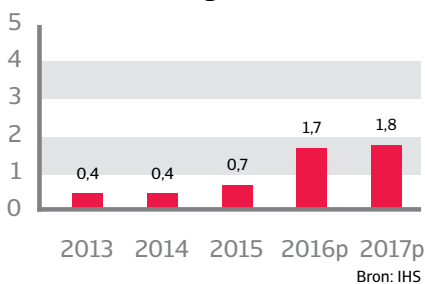

*prognose

Bronnen: Nationaal Bureau voor de Statistiek, IHS, Atradius Economisch Onderzoek

Economische situatie

Reële groei bpb (jaar-op-jaar, % verandering)

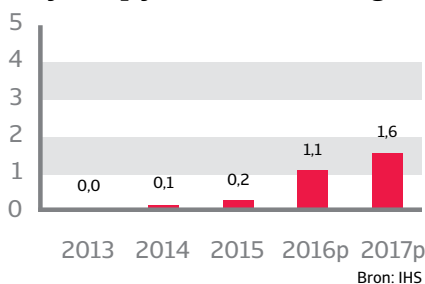

Hogere groei verwacht in 2016

De Oostenrijkse economie noteerde een bescheiden groei van 0,7% in 2015, gesteund door toenemende investeringen en export. De groei in particuliere consumptie bleef echter bescheiden (omhoog met 0,2%), gehinderd door de toegenomen werkloosheid (tot 9,1%) en een beperkte groei van de lonen.

In 2016 zal de bpb-groei naar verwachting aantrekken tot 1,7%, omdat de binnenlandse consumptie naar verwachting weer zal toenemen. De particuliere consumptie zal naar verwachting met 1,1% stijgen door de in januari 2016 doorgevoerde belastinghervorming en een licht gedaalde werkloosheid. De investeringen zullen dit jaar naar verwachting ook weer toenemen.

Reële particuliere consumptie (jaar op jaar, % verandering)

Spanje

Belangrijkste import-landen (2014, % van totaal)

Duitsland:	13,4 %
Frankrijk:	11,9 %
Italië:	6,2 %
China:	6,1 %
Nederland:	4,8 %

Belangrijkste export-markten (2014, % van totaal)

Frankrijk:	16,5 %
Duitsland:	10,9 %
Portugal:	7,8 %
Italië:	7,4 %
Verenigd Koninkrijk:	7,2 %

Kerncijfers

	2013	2014	2015	2016*	2017*
Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)	-1,7	1,4	3,2	2,7	2,4
Consumentenprijzen (jaar-op-jaar, % verandering)	1,4	-0,1	-0,5	0,1	1,4
Reële particuliere consumptie (jaar-op-jaar, % verandering)	-3,1	1,2	3,1	3,1	2,3
Detailverkoop (jaar-op-jaar, % verandering)	-3,8	0,6	2,2	2,6	1,9
Industriële productie (jaar-op-jaar, % verandering)	-1,6	1,2	3,2	2,1	1,9
Werkloosheidscijfer (%)	26,1	24,5	22,1	19,9	18,9
Reële investeringen in vaste activa (jaar-op-jaar, % verandering)	-2,5	3,5	6,4	3,5	2,6
Export van goederen en diensten (jaar-op-jaar, % verandering)	4,3	5,1	5,4	4,9	4,8
Begrotingssaldo (% van het bbp)	-7,0	-5,9	-4,8	-3,3	-3,0
Staatsschuld (% van bbp)	92,3	97,5	98,2	99,0	97,7

* prognose Bron: IHS

Vooruitzichten prestaties Spaanse sectoren

mei 2016

Uitstekend:
Het kredietrisico in de sector is laag / de bedrijfsprestaties in de sector zijn sterk ten opzichte van de trend op lange termijn.

Goed:
Het kredietrisico in de sector is gunstig / de bedrijfsprestaties in de sector liggen boven de trend op lange termijn.

Redelijk:
Het kredietrisico in de sector is gemiddeld / de bedrijfsprestaties in de sector zijn stabiel.

Matig:
Het kredietrisico in de sector is relatief hoog / de bedrijfsprestaties in de sector liggen onder de trend op lange termijn.

Slecht:
Het kredietrisico in de sector is hoog / de bedrijfsprestaties in de sector zijn zwak ten opzichte van de trend op lange termijn.

Landbouw	Automotive/ Transport	Chemie/Farmacie	Bouw	Bouwmaterialen
Duurzame consumptiegoederen	Elektronica/ICT	Financiële diensten	Voeding	Machines/ Engineering
Metaal	Papier	Diensten	Staal	Textiel

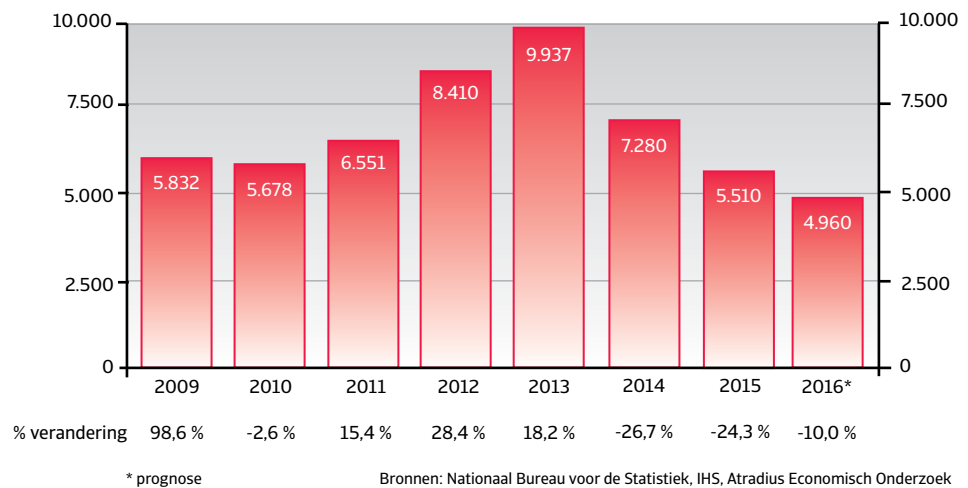
De insolventieomgeving

Nieuwe verbetering van insolventie verwacht in 2016, maar cijfers blijven hoog

Het insolventiepeil was een duidelijke spiegel van het economische klimaat, met een hoge jaar op jaar stijging in 2012 en 2013, voornamelijk door de teruggevallen interne vraag en de algemeen hoge druk op de liquiditeitspositie van bedrijven, door hun beperkte mogelijkheden voor externe financiering.

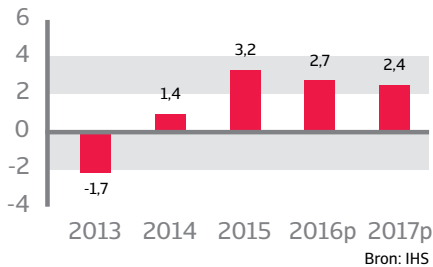
Dankzij het economisch herstel sinds 2014 begon het aantal faillissementen echter opnieuw te dalen en deze positieve trend zal naar verwachting aanhouden, met een verwachte daling van bedrijfsfaillissementen met 10% in 2016. Maar het aantal faillissementen blijft met ongeveer 5.000 hoog, omdat er nog altijd niet volledig hersteld is van de stijgingen ingegaan sinds 2008, toen ongeveer 3.000 faillissementen werden genoteerd.

Spaans insolventiepeil (jaar-op-jaar verandering)

Economische situatie

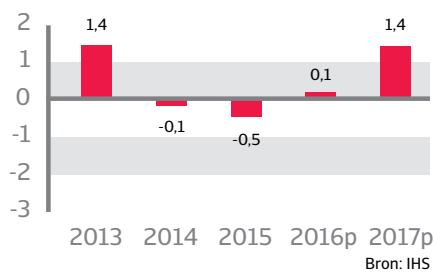
Reële bbp-groei (% verandering ten opzichte van vorig jaar)

Het economisch herstel wint aan kracht

Het herstel van de Spaanse economie won aan kracht in 2015, met een bbp-groei van meer dan 3%. In 2016 wordt een economische groei van 2,7% verwacht, doordat de huishoudelijke consumptie solide blijft en de werkloosheid blijft dalen. Er wordt verwacht dat in 2016 zowel reële investeringen in vaste activa als de industriële productie solide zullen blijven en dat de exportgroei zal versnellen. Het internationale concurrentievermogen van Spanje is aan het verbeteren en zijn exportsector is relatief gezond en concurrerend.

Consumentenprijzen (jaar-op-jaar, % verandering)

De Spaanse consumentenprijzen daalden in 2014 en 2015. Dat was verontrustend omdat het voor Spaanse debiteuren door de gezakte prijzen moeilijker werd om hun in nominale termen vastgestelde schulden af te betalen. Een ander probleem is dat deflatie de vraag kan onderdrukken, omdat consumenten de neiging hebben aankopen en consumptie uit te stellen tot de prijzen verder zakken. Maar de Europese Centrale Bank heeft herhaaldelijk strakke maatregelen genomen om een vicieuze deflatiecyclus in de eurozone te vermijden. De consumentenprijzen zullen naar verwachting opnieuw stijgen in 2016.

Er wordt verwacht dat de staatsschuld in 2016 een piek van 99% van het bbp zal bereiken, terwijl het begrotingstekort naar verwachting zal blijven afnemen de komende jaren. Voor 2016 is een begrotingstekort van 3,3% voorspeld, gevolgd door een daling tot 3,0% van het bbp in 2017.

Verenigd Koninkrijk

Belangrijkste importlanden (2014, % van totaal)

Duitsland:	14,7 %
China:	9,2 %
Verenigde Staten:	8,1 %
Nederland:	8,0 %
Frankrijk:	6,0 %

Belangrijkste exportmarkten (2014, % van totaal)

Verenigde Staten:	12,5 %
Duitsland:	10,3 %
Nederland:	7,6 %
Zwitserland:	7,0 %
Frankrijk:	6,3 %

Kerncijfers

	2013	2014	2015	2016*	2017*
Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)	2,2	2,9	2,2	1,9	2,5
Consumentenprijzen (jaar-op-jaar, % verandering)	2,6	1,5	0,0	0,6	1,8
Reële particuliere consumptie (jaar-op-jaar, % verandering)	1,9	2,5	2,9	2,8	2,8
Detailverkoop (jaar-op-jaar, % verandering)	-0,1	1,8	1,1	1,6	3,0
Industriële productie (jaar-op-jaar, % verandering)	-0,8	1,3	1,0	0,3	2,1
Werkloosheidscijfer (%)	7,6	6,2	5,4	4,9	4,7
Reële investeringen in vaste activa (jaar-op-jaar, % verandering)	2,6	7,3	4,2	2,3	5,6
Export van goederen en diensten (jaar-op-jaar, % verandering)	1,2	1,2	5,0	3,0	4,9
Begrotingssaldo (% van het bbp)	-5,8	-5,4	-4,0	-3,2	-2,1
Staatschuld (% van bbp)	80,1	82,0	82,8	83,4	82,5

* prognose Bron: IHS

Vooruitzichten prestaties Britse sectoren

mei 2016

Uitstekend:
Het kredietrisico in de sector is laag / de bedrijfsprestaties in de sector zijn sterk ten opzichte van de trend op lange termijn.

Goed:
Het kredietrisico in de sector is gunstig / de bedrijfsprestaties in de sector liggen boven de trend op lange termijn.

Redelijk:
Het kredietrisico in de sector is gemiddeld / de bedrijfsprestaties in de sector zijn stabiel.

Matig:
Het kredietrisico in de sector is relatief hoog / de bedrijfsprestaties in de sector liggen onder de trend op lange termijn.

Slecht:
Het kredietrisico in de sector is hoog / de bedrijfsprestaties in de sector zijn zwak ten opzichte van de trend op lange termijn.

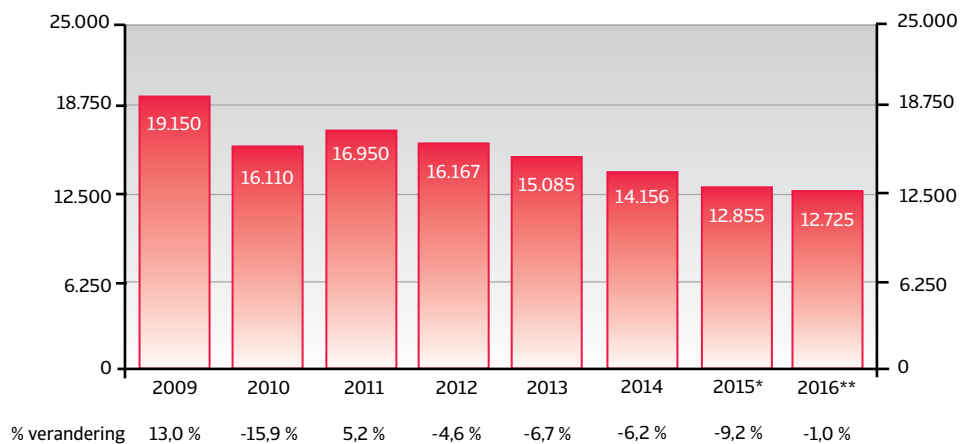
Landbouw	Automotive/ Transport	Chemie/Farmacie	Bouw	Bouwmaterialen
				
Duurzame consumptiegoederen	Elektronica/ICT	Financiële diensten	Voeding	Machines/Engineering
				
Metaal	Papier	Diensten	Staal	Textiel
				

De insolventieomgeving

Daling in bedrijfsfaillissementen vertraagt naar verwachting in 2016

Sinds 2012 daalt het aantal faillissementen in het Verenigd Koninkrijk en in 2015 noteerde de UK Insolvency Service een daling van 9,2% in vergelijking met het voorgaande jaar voordien voor het aantal verplichte vereffeningen en vrijwillige vereffeningen door schuldeisers in Engeland en Wales, met 12.855 vastgestelde gevallen. Wij verwachten dat deze trend in 2016 zal vertragen, met een verwachte daling van faillissementen met slechts 1%.

Brits insolventiepeil (jaar-op-jaar verandering)

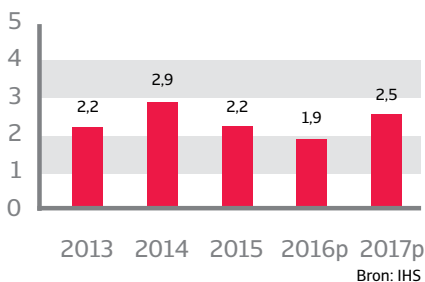

*schatting **prognose

Bronnen: Nationaal Bureau voor de Statistiek, IHS, Atradius Economisch Onderzoek

Economische situatie

Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)

Vertraging van de groei verwacht in 2016

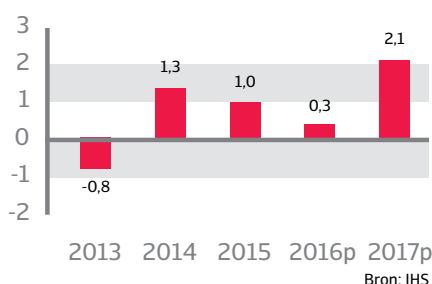
Na een groei van 2,2% in 2015 zal het Britse bbp in 2016 naar verwachting stijgen met 1,9%. De consumentenuitgaven wakkeren nog altijd de economische expansie aan, gesteund door de aanhoudend dalende werkloosheid en lage consumentenprijsinflatie. Maar door de financiële crisis en de vertraging in de wereldhandel heeft de loongroei aan kracht verloren (1,9% in 2015), met mogelijk negatieve gevolgen voor de bestedingen van huishoudens in 2016.

Het sterke pond en de zwakke buitenlandse vraag blijven wegen op de activiteit in de productie. Een sterk pond heeft een negatieve invloed op de Britse export naar de eurozone, nog altijd de belangrijkste handelspartner van het VK, die 40% van zijn export uitmaakt. Dat gezegd zijnde begint de onzekerheid over de uitkomst van het Brexitreferendum in juni 2016 zijn weerslag te hebben op het pond, wat de Britse uitvoerders weer wat ademruimte geeft.

In het huidige economische klimaat lijkt een renteverhoging door de Bank of England van de baan tot 2017.

Uitgebreide bezuinigingsmaatregelen en hogere belastingen sinds 2011 hebben het begrotingstekort langzaam teruggeschoefd naar 4,0% van het bbp in 2015. Maar de overheidsschuld blijft stijgen en zal in 2016 naar verwachting meer dan 83% van het bbp bedragen.

Industriële productie (jaar-op-jaar, % verandering)

Zweden

Belangrijkste import-landen (2014, % van totaal)

Duitsland:	17,4 %
Noorwegen:	7,9 %
Nederland:	7,7 %
Denemarken:	7,3 %
Verenigd Koninkrijk:	6,2 %

Belangrijkste export-markten (2014, % van totaal)

Noorwegen:	10,7 %
Duitsland:	10,2 %
Verenigd Koninkrijk:	7,3 %
Finland:	7,1 %
Denemarken:	7,0 %

Kerncijfers

	2013	2014	2015	2016*	2017*
Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)	1,2	2,4	3,8	2,9	2,2
Consumentenprijzen (jaar-op-jaar, % verandering)	0,0	-0,2	0,0	0,7	1,7
Reële particuliere consumptie (jaar-op-jaar, % verandering)	1,9	2,3	2,5	2,1	1,9
Detailverkoop (jaar-op-jaar, % verandering)	2,2	3,0	5,9	3,6	1,7
Industriële productie (jaar-op-jaar, % verandering)	-4,7	-1,7	2,0	2,0	2,3
Werkloosheidscijfer (%)	8,0	7,9	7,4	6,7	6,4
Reële investeringen in vaste activa (jaar-op-jaar, % verandering)	0,6	7,6	6,9	4,4	2,8
Export van goederen en diensten (jaar-op-jaar, % verandering)	-0,8	3,7	5,6	4,8	3,5
Begrotingssaldo (% van het bbp)	-1,4	-1,7	-0,8	-0,4	0,0
Staatsschuld (% van bbp)	39,8	41,4	43,0	42,1	41,5

* prognose Bron: IHS

Vooruitzichten prestaties Zweedse sectoren

mei 2016

Uitstekend:
Het kredietrisico in de sector is laag / de bedrijfsprestaties in de sector zijn sterk ten opzichte van de trend op lange termijn.

Goed:
Het kredietrisico in de sector is gunstig / de bedrijfsprestaties in de sector liggen boven de trend op lange termijn.

Redelijk:
Het kredietrisico in de sector is gemiddeld / de bedrijfsprestaties in de sector zijn stabiel.

Matig:
Het kredietrisico in de sector is relatief hoog / de bedrijfsprestaties in de sector liggen onder de trend op lange termijn.

Slecht:
Het kredietrisico in de sector is hoog / de bedrijfsprestaties in de sector zijn zwak ten opzichte van de trend op lange termijn.

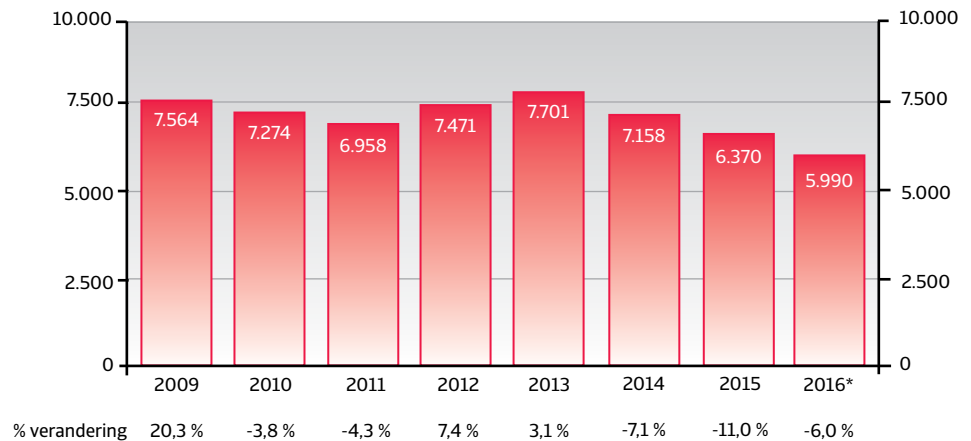
Landbouw	Automotive/ Transport	Chemie/Farmacie	Bouw	Bouwmaterialen
				
Duurzame consumptiegoederen	Elektronica/ICT	Financiële diensten	Voeding	Machines/Engineering
				
Metaal	Papier	Diensten	Staal	Textiel
				

De insolventieomgeving

Insolventiepeil daalt sinds 2014

Na twee jaar van toenames begon het Zweedse insolventiepeil in 2014 en 2015 eindelijk weer te dalen. Deze positieve ontwikkeling zet zich naar verwachting door in 2016, maar in een trager tempo van 6%, tot ongeveer 6.000 faillissementen.

Zweeds insolventiepeil (jaar-op-jaar verandering)

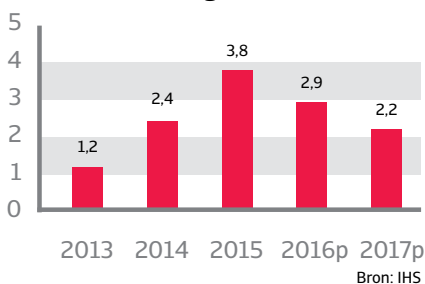

* prognose

Bronnen: Nationaal Bureau voor de Statistiek, IHS, Atradius Economisch Onderzoek

Economische situatie

Reële groei bpb (jaar-op-jaar, % verandering)

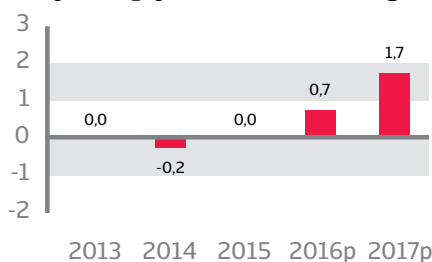

Stevige groei en negatieve rentevoeten om deflatie te bestrijden

De Zweedse economie zal met 2,9% groeien in 2016 na een bpb-groei van 3,8% in 2015. Verwacht wordt dat zowel de consumptie van huishoudens als investeringen zullen blijven groeien, gesteund door lage rentevoeten, maar minder snel dan in 2015.

Het belangrijkste probleem voor Zweden in 2015 was deflatie, wat nog werd versterkt door de sterkere positie van de kroon tegenover de euro, wat de deflatie versnelde en de export duurder en dus minder concurrerend maakte. Om de deflatie te bestrijden en de munt te verzwakken, heeft de Zweedse bank sinds juli 2014 herhaaldelijk de refirente verlaagd, tot uiteindelijk -0,5% in februari 2016. Deze laatste daling werd beschouwd als preventieve maatregel voor een verdere versoepeling door de Europese Centrale Bank. De inflatie nam begin 2016 opnieuw toe en zal naar verwachting met 0,7% stijgen.

Consumentenprijzen (jaar-op-jaar, % verandering)

Bron: IHS

Zwitserland

Belangrijkste import-landen (2014, % van totaal)

Duitsland:	28,0 %
Italië:	9,7 %
Frankrijk:	8,1 %
Verenigde Staten:	6,6 %
China:	6,5 %

Belangrijkste export-markten (2014, % van totaal)

Duitsland:	18,3 %
Verenigde Staten:	13,0 %
Frankrijk:	7,3 %
Italië:	6,6 %
Verenigd Koninkrijk:	6,0 %

Kerncijfers

	2013	2014	2015	2016*	2017*
Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)	1,8	1,9	0,9	1,2	1,3
Consumentenprijzen (jaar-op-jaar, % verandering)	-0,2	0,0	-1,1	-0,5	0,1
Reële particuliere consumptie (jaar-op-jaar, % verandering)	2,2	1,3	1,0	1,1	1,5
Detailverkoop (jaar-op-jaar, % verandering)	0,9	0,1	-1,9	0,6	1,0
Industriële productie (jaar-op-jaar, % verandering)	0,9	1,4	-2,8	1,0	2,5
Werkloosheidscijfer (%)	3,2	3,2	3,3	3,5	3,6
Reële investeringen in vaste activa (jaar-op-jaar, % verandering)	1,3	2,1	1,4	1,2	2,2
Export van goederen en diensten (jaar-op-jaar, % verandering)	1,1	3,5	0,2	3,9	3,3
Begrotingssaldo (% van het bbp)	0,1	0,2	-0,1	-0,4	-0,4
Staatschuld (% van bbp)	35,3	36,3	36,9	36,4	36,0

* prognose Bron: IHS

Vooruitzichten prestaties Zwitserse sectoren

mei 2016

Uitstekend:
Het kredietrisico in de sector is laag / de bedrijfsprestaties in de sector zijn sterk ten opzichte van de trend op lange termijn.

Goed:
Het kredietrisico in de sector is gunstig / de bedrijfsprestaties in de sector liggen boven de trend op lange termijn.

Redelijk:
Het kredietrisico in de sector is gemiddeld / de bedrijfsprestaties in de sector zijn stabiel.

Matig:
Het kredietrisico in de sector is relatief hoog / de bedrijfsprestaties in de sector liggen onder de trend op lange termijn.

Slecht:
Het kredietrisico in de sector is hoog / de bedrijfsprestaties in de sector zijn zwak ten opzichte van de trend op lange termijn.

Landbouw	Automotive/ Transport	Chemie/Farmacie	Bouw	Bouwmaterialen
				
Duurzame consumptie-goederen	Elektronica/ICT	Financiële diensten	Voeding	Machines/ Engineering
				
Metaal	Papier	Diensten	Staal	Textiel
				

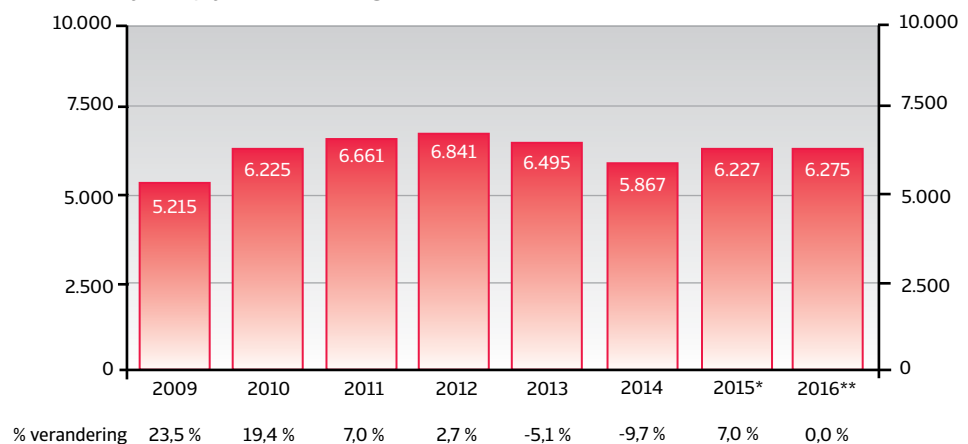
De insolventieomgeving

Het aantal bedrijfsfaillissementen blijft hoog in 2016

Door het moeilijker economische klimaat steeg het Zwitserse insolventiepeil met 7% in 2015. Met 6.275 faillissementen waren er in 2015 nog ongeveer 2.000 faillissementen meer dan in 2008. Verwacht wordt dat het aantal bedrijfsfaillissementen in 2016 zal afvlakken.

Zwitsers insolventiepeil

(jaar-op-jaar verandering)

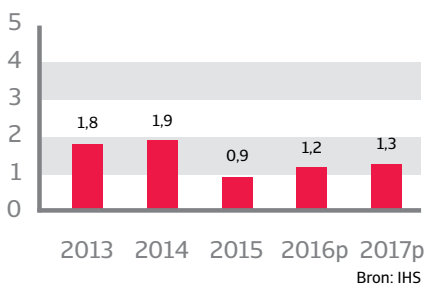

*schatting **prognose

Bronnen: Nationaal Bureau voor de Statistiek, IHS, Atradius Economisch Onderzoek

Economische situatie

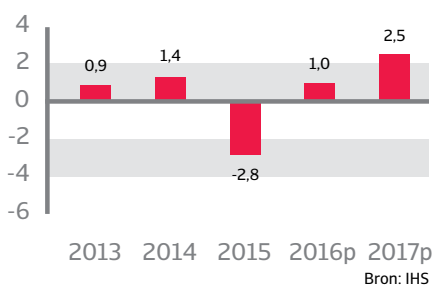
Reële groei bbp (jaar-op-jaar, % verandering)

Groei blijft naar verwachting zwak in 2016

Verwacht wordt dat het Zwitserse bbp net als in 2015 bescheiden zal blijven (omhoog met 1,2% in 2016), doordat de export getroffen blijft door de sterkere positie van de Zwitserse frank (vooral ten opzichte van de euro) en een zwakere wereldwijde vraag. Voor exportgerichte bedrijven zijn de productiekosten sterk gestegen in vergelijking met hun exportprijzen, wat de winst drukt. Zwitserland is sterk afhankelijk van de export, die 70% van het bbp uitmaakt. Er wordt echter verwacht dat de export in de tweede helft van 2016 weer zal aantrekken, dankzij een lagere wisselkoers van de frank en een toegenomen vraag uit de eurozone. De basisrente van de Centrale Bank blijft met -0,75% negatief, wat tot op zekere hoogte heeft bijgedragen tot de lagere wisselkoers van de Zwitserse frank.

Industriële productie (jaar-op-jaar, % verandering)

De groei in particuliere consumptie, investeringen en industriële productie blijft naar verwachting bescheiden, rond 1%, terwijl de consumentenprijzen negatief blijven.

Hebt u dit landenrapport met interesse gelezen? Kijkt u dan ook eens op onze website www.atradius.nl. U vindt hier nog meer Atradiuspublicaties die zich richten op de mondiale economie, waaronder meer landenrapporten, sectoranalyses, advies over creditmanagement en artikelen over actuele businessstopics.

Actief op Twitter? Volg [@atradiusNL](https://twitter.com/atradiusNL) of zoek op [#landenrapport](https://twitter.com/hashtag/landenrapport) om up to date te blijven met de nieuwste versie.

Volg Atradius op Social Media

[@atradiusNL](https://twitter.com/atradiusNL) [Atradius-Nederland](https://www.linkedin.com/company/atradius-nederland) [atradiusNL](https://www.youtube.com/channel/UCatradiusNL)

Disclaimer

Dit rapport wordt louter ter informatie verstrekt en is niet bedoeld als enige aanbeveling aan de lezer(s) met betrekking tot een specifieke transactie, investering of strategie. Lezers zijn zelf verantwoordelijk voor het nemen van commerciële en andere beslissingen omtrent de verstrekte informatie. Hoewel Atradius al het noodzakelijke heeft gedaan om te verzekeren dat de informatie in dit rapport verkregen is van betrouwbare bronnen, kan Atradius niet verantwoordelijk gesteld worden voor fouten of omissies, of voor de resultaten verkregen door gebruik van deze informatie. Alle informatie in dit rapport wordt gegeven 'zoals ze is', zonder garantie op volledigheid, accuraatheid, tijdsgebondenheid, of op de resultaten verkregen door gebruik van het rapport, en zonder garantie van enige soort, uitdrukkelijk of geïmpliceerd. In geen geval zal Atradius, haar gerelateerde partners of corporaties, of de partners, agenten of werknemers hiervan verantwoordelijk gesteld kunnen worden voor enige genomen beslissing of actie die zij zouden nemen op basis van de in dit rapport verstrekte informatie om het even welke schade het betreft, zelfs wanneer vooraf geïnformeerd over de mogelijke negatieve gevolgen.

Copyright Atradius N.V. 2016

Atradius
David Ricardostraat 1 – 1066 JS Amsterdam
Postbus 8982 – 1006 JD Amsterdam
Nederland
Tel. 020 553 9111
info@atradius.nl
www.atradius.nl